

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Mustafa Hüsnü BOZKURT
Konya Milletvekili

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı'nın 21/4/2016 tarih ve 5040 sayılı yazısı üzerine, 5488 sayılı Tarım Kanununun 19. Maddesine göre Bakanlar Kurulunca 25/4/2016 tarihinde alınan kararla, 2016 yılı tarım desteklerinde köklü değişiklikler yapılmıştır. 2016 yılına kadar toprak analiz desteği, gübre ve mazot desteği için ön şart olarak uygulanırken ve 50 dekarın üzerindeki arazilerde toprak analizi yapmayan çiftçiye gübre desteği verilmezken, 2016 Destekleme Kararnamesinde gübre ve mazot desteği birleştirilmiş, toprak analiz desteği tamamen kaldırılmıştır.

Bilindiği üzere toprak analizleri, yetiştirilecek bitkiye uygun gübre tavsiye edilmesi, aşırı ve bilinçsiz gübre kullanımının önüne geçilmesi, toprak ve su kaynaklarımızın korunması ve sürdürülebilir tarım için büyük önem arz etmektedir. Mevcut durumda dahi gübre satışında ziraat mühendislerinin görev ve sorumluluk almasını sağlayıcı yasal düzenlemelerin olmaması nedeniyle, çiftçiye ihtiyacı olan gübrenin tavsiyesinde sorunlar yaşanırken, toprak analiz desteğinin kaldırılması ile bu sorunların daha da büyüyeceği dile getirilmektedir.

Toprak analizlerinin tarımsal destekleme için şart koşulması sonrası, bu alanda faaliyet göstermek üzere çok sayıda laboratuvar kurulmuştur. Toprak analiz desteğinin kaldırılmasıyla birlikte ülke genelinde yetkili yaklaşık 300'e yakın laboratuvarın büyük çoğunluğu, mali sıkıntı yaşayan çiftçilerin toprak analizi için ücret ödememesiyle birlikte kapanacak ve bu laboratuvarlarda çalışan binlerce kişi de işsiz kalacaktır. Toprak analizi yapılmamasının bir diğer olumsuz sonucu da, bilinçsiz gübre tüketiminin artması olacaktır.

Tarımsal Destekleme Kararnamesi'ndeki bir başka sıkıntı da, tarım danışmanlık şirketlerinin ve bireysel olarak çiftçilerle sözleşme yapıp danışmanlık hizmeti veren kişilerin destekleme kapsamının dışına çıkarılmış olmasıdır. 2006 yılından beri bünyelerinde danışman istihdam eden üretici örgütleri, ziraat odaları, tarımsal danışmanlık dernek ve vakıfları, tarımsal danışmanlık şirketleri ve serbest tarım danışmanlarına destek verilirken, 2016 Tarımsal Destekleme Kararnamesi'nde bu desteğin kapsamının daraltılarak, hizmet vereceklerin ziraat odası ve üretici örgütleri ile sınırlandırılmasıyla ve ayrıca ziraat odaları ve üretici

örgütlerinin istihdam edeceği danışman sayısının da 8'den 2'ye düşürülmesiyle yaklaşık 3 bin tarım danışmanının işsiz kalacağı belirtilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1) 2016 Tarımsal Destekleme Kararnamesine göre, toprak analiz desteğinin kaldırılmasının gerekçesi nedir? Karar alınırken, çiftçilerin toprak analizi için ücret ödemek istemeyeceği düşünüldüğünde, bilinçsiz gübre tüketiminin artacağı, bunun yanı sıra toprak analiz laboratuvarlarında çalışan çoğu mühendis binlerce kişinin işsiz kalacağı ve aileleriyle birlikte maddi zarara uğrayacağı göz önünde bulundurulmuş mudur?
- 2) Pek çok laboratuvar, Tarım Bakanlığı'nın 2016 yılı için toprak analizi yapılabileceğine ilişkin yayımladığı genelge sonrası, toprak kabul etmeye başlamış ve bu doğrultuda masrafta bulunmuştur. Desteğin kaldırılmasını takiben, oluşacak maddi zarardan kim sorumludur; laboratuvarların uğradığı zararın Bakanlığınızca tazmin edilmesi düşünülmektedir?
- 3) 2016 Tarımsal Destekleme Kararnamesine göre, tarım danışmanlık şirketlerinin ve bireysel olarak çiftçilerle sözleşme yapıp danışmanlık hizmeti verenlerin destekleme kapsamının dışına çıkarılarak, hizmet vereceklerin ziraat odası ve üretici örgütleri ile sınırlandırılmasının gerekçesi nedir? Karar alınırken, 3 bine yakın tarım danışmanının işsiz kalacağı göz önünde bulundurulmuş mudur?
- 4) 2016 yılında Çiftçi Kayıt Sistemine dahil olan çiftçilere dekar başına 11 TL mazot ve gübre desteği yapılacağı açıklanmıştır. Bu destek, ekili arazilere mi verilecektir; yoksa nadasa bırakılmış arazileri de kapsayacak mıdır?